

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина



Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 017259 17 Krž 2

Datum sjednice: 16.06.2017. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija dr Dragomir Vukoje, predsjednik vijeća
sudija Tihomir Lukes, član vijeća
sudija Senadin Begtašević, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

Steve Jovanovića, Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Edin Muratbegović

Branilac optuženog Steve Jovanovića: advokat Gavro Antešević

Branilac optuženog Milosava Jovanovića: advokat Veljko Čivša

Branilac optuženog Marijana Jovanovića: advokat Svetozar Davidović

Branilac optuženog Slavka Jovanovića: advokat Predrag Drinić

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

Sadržaj:

O b r a z l o ž e n j e.....	4
I. osuđujući dio presude.....	7
A. ŽALBENI OSNOV BITNIH POVREDA ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA	7
1. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka a) ZKP BiH.....	7
(a) Žalba branioca optuženog Marijana Jovanovića.....	7
2. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH	8
(a) Žalba branilaca optuženih Milosava i Marijana Jovanovića	8
3. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH	9
(a) Žalba branioca optuženog Milosava Jovanovića	9
(b) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića	10
(a) Žalbe branilaca optuženih Milosava i Marijana Jovanovića	12
B. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH- POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	14
(a) Žalba branioca optuženog Milosava Jovanovića	14
(b) Žalba branioca optuženog Marijana Jovanovića.....	15
(c) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića	16
C. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 298. ZKP BIH- POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA	22
D. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 300. ZKP BIH- ODLUKA O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI.....	22
(a) Žalba Tužilaštva BiH.....	22
(b) Žalbe branilaca optuženih Milosava Jovanovića i Marijana Jovanovića	22
(c) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića	23
II. oslobađajući dio presude.....	24
A. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH- POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	24
(a) Žalba Tužilaštva BiH.....	24

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudije dr Dragomira Vukoja, kao predsjednika vijeća, te sudija Tihomira Lukesa i Senadina Begtaševića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje stručne saradnice Ene Granić Čizmo u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Steve Jovanovića i dr, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 29. i 180. istog Zakona, odlučujući o žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i branilaca optuženih Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića, advokata Veljka Čivše, Svetozara Davidovića i Predraga Drinića, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 017259 15 Kri od 04.11.2016. godine, nakon održane javne sjednice Apelacionog vijeća, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Edina Muratbegovića, kao i optuženih Steve Jovanovića, Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića, te njihovih branilaca Gavre Anteševića, Veljka Čivše, Svetozara Davidovića i Predraga Drinića, na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, dana 16.06.2017. godine, donio je:

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i branilaca optuženih Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića, te se presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 017259 15 Kri od 04.11.2016. godine, **potvrđuje.**

O b r a z l o ž e n j e

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH), broj S1 1 K 017259 15 Kri od 04.11.2016. godine, optuženi Milosav Jovanović, Marijan Jovanović i Slavko Jovanović, oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u osuđujućem dijelu izreke presude počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ (KZ SFRJ), u vezi sa članom 22. istog Zakona, slijedom čega je prvostepeni sud iste osudio na kazne zatvora u trajanju od po 11 (jedanaest) godina.

2. Na osnovu člana 50. KZ SFRJ, prvostepeni sud je odredio da se optuženima Milosavu Jovanoviću, Marijanu Jovanoviću i Slavku Jovanoviću, u izrečene kazne ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, a sve kako je to precizirano u pobijanoj presudi.

3. Slijedom odredbe člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) optuženi Milosav, Marijan i Slavko Jovanović su oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava, dok su oštećeni sa eventualnim imovinsko-pravnim zahtijevom, temeljem odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, upućeni na parnicu.

4. Nasuprot navedenom, a na osnovu člana 284. tačka c) ZKP BiH, optuženi Stevo Jovanović, Milosav Jovanović, Marijan Jovanović i Slavko Jovanović, oslobođeni su od optužbe da bi, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke pobijane presude, počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, a sve u vezi sa članom 22. istog Zakona¹.

5. U skladu sa odredbom iz člana 186. stav 1. i 2. ZKP BiH, optuženi su oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih

¹ Apelaciono vijeće primjećuje da je prvostepeni sud optužene oslobodio od optužbe po KZ SFRJ, iako je optužnica kvalifikovana po KZ BiH, slijedom čega se oslobađanjem od optužbe u izreci trebala citirati pravna kvalifikacija iz optužnice bez mogućnosti promjene iste. Međutim, kako Apelaciono vijeće odlučuje isključivo u okviru žalbenih prigovora, a kako se žalbama na isto nije ukazivalo, to se ovim pitanjem nije ni bavilo u nastavku, pri tom cijeneći da navedeno svakako nije dovelo u pitanje pravilnost odluke niti bilo na eventualnu štetu optuženih, obzirom da se isti oslobađaju za činjenični opis, što u konačnici postaje pravosnažno, a ne pravna kvalifikacija.

sredstava, a oštećeni sa eventualnim imovinsko-pravnim zahtijevom, na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, upućeni su na parnicu.

6. Protiv navedene presude žalbe su blagovremeno izjavili Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH/tužilaštvo), kao i branioci optuženih Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanović, advokati Veljko Ćivša, Svetozar Davidović i Predrag Drinić.

7. Tužilaštvo BiH žalbu je izjavilo zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da se uvaži žalba tužilaštva i preinači prvostepena presuda tako da se svi optuženi oglase krivim i za tačku za koju su oslobođeni od optužbe, ili da se u odnosu na istu tačku presuda ukine i održi novi glavni pretres, dok u odnosu na osuđujući dio pobijane presude predlaže kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju.

8. Branilac optuženog Milosava Jovanovića, advokat Veljko Ćivša, žalbu je izjavio zbog povrede Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se žalba sa cijelim krivičnim spisom dostavi vijeću Apelacionog odjeljenja Suda, kome se predlaže da uvažavanjem žalbe pobijanu presudu ukine i odredi održavanje glavnog pretresa.

9. Žalbu je izjavio i branilac optuženog Marijana Jovanovića, advokat Svetozar Davidović, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, kao i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja žalbu uvaži te donese presudu kojom se preinačava pobijana presuda, te optuženi Marijan Jovanović u cijelosti oslobađa krivične odgovornosti ili da se ukine prvostepena presuda i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Isti je dana 02.02.2017. godine, dostavio i dopunu žalbe iz svih već navedenih žalbenih razloga i prijedloga.

10. Također, žalbu protiv prvostepene presude izjavio je i branilac optuženog Slavka Jovanovića, advokat Predrag Drinić, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda BiH usvoji navode iz žalbe kao osnovane te pobijanu presudu ukine i vrati prvostepenom vijeću na ponovni postupak ili, da pobijanu presudu preinači na način što će donijeti odluku

kojom se optuženi Slavko Jovanović oslobađa od optužbe za radnje krivičnog djela iz tačke I pobijane presude.

11. Odgovore na izjavljene žalbe dostavilo je kako Tužilaštvo BiH, tako i advokati Antešević, Čivša i Davidović, sa prijedlozima da se žalba suprotne strane odbije kao neosnovana.

12. Na osnovu člana 304. ZKP BiH održana je sjednica Apelacionog vijeća, dana 16.06.2017. godine, kojoj su pristupili tužilac Edin Muratbegović, kao i optuženi Stevo Jovanović, Milosav Jovanović, Marijan Jovanović i Slavko Jovanović, sa njihovim braniocima, advokatima Gavrom Anteševićem, Veljkom Čivšom, Svetozarom Davidovićem i Predragom Drinićem.

13. U toku javne sjednice, tužilac, kao i branioci optuženih, te optuženi, ostali su u cijelosti kod pismeno izjavljenih žalbi i prijedloga.

14. Također, i tužilaštvo i odbrana su ostali kod pismeno podnesenih odgovora na izjavljene žalbe.

15. Apelaciono vijeće je u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih prigovora iz žalbi, pa je odlučilo kao u izreci iz sljedećih razloga:

I. OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE

A. ŽALBENI OSNOV BITNIH POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

1. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka a) ZKP BiH

(a) Žalba branioca optuženog Marijana Jovanovića

16. Pozivajući se na pozitivne propise entiteta Republike Srpske, odbrana optuženog Marijana Jovanovića ukazuje na Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima (Sl. glasnik 13/10), po kojem Zakonu se sa maloljetnicima izjednačavaju mlađa punoljetna lica, a u koju kategoriju upravo potpada optuženi Milosav Jovanović, suoptuženi Marijana Jovanovića, obzirom da je u inkriminisano vrijeme imao 19 godina i 6 mjeseci. Zbog navedenog, branilac smatra da je sud bio nepropisno sastavljen, obzirom da navedeni Zakon zahtijeva da u ovakim slučajevima u sudskom vijeću predsjednik tog vijeća mora imati posebna stručna i praktična znanja u postupku procesuiranja takvih lica.

17. Apelaciono vijeće izneseni prigovor nalazi neosnovanim.

18. U postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine u procesnom smislu je isključiva primjena Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine. Poznato je Sudu da entitetski normativni akti poznaju posebne zakone koji se odnose na maloljetna i mlađa punoljetna lica, ali obzirom na nepostojanje takvog posebnog zakona na državnom nivou, primjena istih ne može doći u obzir. Međutim, ZKP BiH sadrži posebne odredbe o postupcima prema maloljetnicima i eventualno mlađim punoljetnim licima, ali čak ni te odredbe nisu primjenjive u konkretnom slučaju obzirom na odredbu člana 340. stav 2. ZKP BiH, u kojoj je naznačeno da se primjena posebnih odredaba koji se odnose na maloljetnike, primjenjuju i u postupku prema mlađoj punoljetnoj osobi ako se do početka glavnog pretresa ustanovi da dolazi u obzir da se toj osobi izrekne odgojna mjera u skladu s odredbama materijalnog zakona, a da do tog vremena ta osoba nije navršila 21 godinu života, što u konkretnom očigledno nije slučaj.

19. Ovo Vijeće posebno naglašava činjenicu dobne starosti optuženog, gdje je isti prije svega samo djelo počinio kao već punoljetnik, iako mlađi, pri čemu je ključna okolnost koja isključuje primjenu posebnih odredaba to da je isti u vrijeme procesuiranja već u 50-im godinama. Cijeneći navedeno, očiglednim se ukazuje da vijeće nije trebalo biti u posebnom sastavu, a što nije praksa ovog suda čak ni u predmetima gdje su ovakva djela počinjena od strane osoba koje su tada bili maloljetnici (npr. predmet broj S1 1 K 016464 16 Kžk).

2. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH

(a) Žalba branilaca optuženih Milosava i Marijana Jovanovića

20. Povredu člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, odbrane optuženih Marijana i Milosava Jovanovića vide u činjenici da je Kantonalni sud iz Goražda vršio određene istražne radnje na području mjesta Čajniče, odnosno na području nadležnosti Okružnog suda Trebinje, a koji dokazi nisu mogli biti korišteni u ovom postupku, te koji dokazi ukazuju da je nadležnost za procesuiranje trebala biti prenesena Okružnom sudu u Trebinju, a imajući u vidu i primjenu odredbi KZ SFRJ i ZKP RS u vezi mjesta događaja, vremena izvršenja i nadležnosti sudova za postupanje.

21. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

22. Prije svega ovo Vijeće primjećuje da prigovori branilaca formulisani na ovakav način, ne pružaju dovoljno osnova za preispitivanje. Naime, ne precizira se koji su to tačno dokazi za koje se smatra da su nezakoniti, koje su to odredbe zakona koje prema navodima tvore eventualnu nadležnost drugog suda, niti se isto dovodi u vezu, u konačnici izvodeći zaključak. Dakle, daje se konačan stav bez ikakve prethodne analize kojom bi sud uputio na preispitivanje svojih navoda.

23. Međutim, i pored navedenog, ovo Vijeće u svakom slučaju smatra da ovakva povreda ne stoji. Bitno je da se postupalo po naredbama suda, da su ispoštovane određene procedure, a eventualne manjkavosti na koje branilac ukazuje, svakako ne bi mogle tvoriti bitnu povredu na način kako žalba pretenduje.

3. Prigovori kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH²

Subjektivni odnos optuženog prema djelu i oblik odgovornosti – saučesništvo (nerazumljivost izreke pobijane presude)

(a) Žalba branioca optuženog Milosava Jovanovića

24. Branilac navodi da prema odredbi člana 285. stav 1. tačka a) ZKP BiH, izreka osuđujuće presude, između ostalog, mora da sadrži kako činjenice i okolnosti koje čine obilježja krivičnog djela, tako i one činjenice od kojih zavisi primjena koje druge odredbe odredbe krivičnog zakona, te da propuštanjem navođenja tih odlučnih činjenica, dolazi do nerazumljivosti izreke presude i povrede iz člana 297. stav 1. tačka k). U tom smislu ukazujući na konkretan predmet, odbrana ističe da se u činjeničnom opisu djela navodi samo realna djelatnost, a da je u cijelosti izostao subjektivni stav optuženih.

25. Obrazlažući navedenu povredu kroz nastavak žalbe, branilac ponovo potencira pitanje oblika vinosti, te u tom pogledu ističe da su se morali elaborirati razlozi o svjesnoj i voljnoj komponenti direktnog umišljaja, a što je u potpunosti izostalo u ovoj presudi. Prema žalbenim tvrdnjama prvostepeni sud nije obrađivao ni saizvršilaštvo optuženih, iako ono u sektoru utvrđivanja oblika vinosti ima svoje specifičnosti, pa je trebalo utvrditi i izdiferencirati oblik vinosti za svakog saizvršioca ponaosob, kao odlučne činjenice, čime se pored nerazumljivosti izreke presude ukazuje i da navodno nedostaju odlučne činjenice u njenom obrazloženju.

² Izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopšte ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama

(b) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića

26. Tvrdeći da je činjenični opis (izreka presude) nerazumljiv, branilac navodi da isti ne sadrži radnje optuženog Slavka Jovanovića koje čine supstrat krivičnog djela za koje je oglašen krivim. Kako to žalba ističe, ime optuženog Slavka Jovanovića je konstatovano na takav način da se presudom daje do znanja da je optuženi – oglašen krivim i osuđen, a da njegovo ime među ostalim Jovanovićima koji su preduzimali inkriminisane radnje nije pomenuto.

Zaključak Apelacionog vijeća

27. Analizirajući prethodno iznesene prigovore oba branioca, Apelaciono vijeće prije svega primjećuje da su odbrane, i optuženog Milosava Jovanovića, kao i Slavka Jovanovića, osporile činjenični opis izreke pobijane presude u smislu navodnog nedostatka subjektivnog odnosa optuženog prema djelu, kao i specifičnosti saizvršilaštva.

28. Apelaciono vijeće takve prigovore nalazi neosnovanim.

29. Naime, dajući osvrt na oblik odgovornosti – saizvršilaštvo, odnosno upravo na njegove specifičnosti, kako to branilac optuženog Milosava Jovanovića navodi, ovo Vijeće će u konačnici izvesti i zaključak o nepostojanju manjkavosti u činjeničnom opisu izreke presude po pitanju intelektualnog i volunтарыškog odnosa optuženih prema krivičnom djelu. Analizom činjeničnog opisa predmetne inkriminacije, Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće izvršilo potrebnu individualizaciju radnji optuženih lica, koja su skupa preduzela radnje izvršenja. Iako su radnje optuženih Jovanovića koje su dovele do konačne posljedice, smrti Ahmeta, Džehve i Kimete Medoševć, kao i djece Mevlide i Murisa Bavčića, opisane kao zajedničko djelovanje, njihovo pojedinačno djelovanje čini upravo jedinstvo radnje preduzete nad žrtvama.

30. Kada tako zaključuje, Apelaciono vijeće ima u vidu krivični zakon koji je primijenjiv u konkretnom slučaju, odnosno odredbu člana 22. KZ SFRJ, a koja glasi: „*Ako više lica, učestvovanjem u radnji izvršenja ili na drugi način zajednički učine krivično djelo, svako od njih kazniće se kaznom propisanom za to djelo*“.

31. Dakle, opšta pretpostavka za saizvršilaštvo kao zajedničko izvršenje djela je zajednička odluka o djelu: svaki izvršilac je nosilac odluke o izvršenju djela, svako od njih

zajedno s drugim ostvaruje svoje djelo, ali i sam doprinos je takav da u okviru zajedničke odluke o djelu i podjele uloga, predstavlja bitni dio u procesu plana izvršenja djela. Težište je na *zajedničkom izvršenju* djela, koje se ostvaruje *zajedničkim učestvovanjem* u samoj radnji izvršenja ili *na drugi način*.

32. Cijeneći navedeno, jasno je da iz činjeničnog opisa izreke pobijane presude jasno proizilazi kako oblik odgovornosti optuženih Jovanovića, tako i njihov subjektivni odnos prema djelu. Pa tako iz njihovog postupanja gdje prvo svih pet oštećenih – umrlih, kao i Medošević Mevludina, pod prijetnjom poluautomatskim puškama tjeraju da izađu iz kuće, zatim odvajaju djecu Bavčiče i zaključavaju u kuću kako ista plaćom ne bi privukla pažnju komšija, a potom Ahmeta, Kimetu, Džehvu i Mevludina Medoševića u koloni odvođe i za svo vrijeme kretanje drže poluautomatske puške, te iste napadaju i udaraju, proizilazi kako jedinstvo radnje u pogledu oblika odgovornosti, tako i subjektivni stav koji vodi ka posljedici. Iz ovakvog postupanja je nesumnjiva namjera optuženih da navedena lica u konačnici liše života, i to kako je opisano u činjeničnom opisu izreke pobijane presude u odnosu na sve oštećene, uključujući i djecu Bavčiče. Namjeru optuženih dokazuje i činjenica da su prilikom bijega Mevludina Medoševića za istim pucali, ispalivši više hitaca i organizujući potragu za istim.

33. Kod ovakvog stanja stvari, gdje svi optuženi zajedno dolaze pred kuću Medoševića, prema istima i prije konačne posljedice preduzimaju različite radnje zabranjenog postupanja (parafrazirane u pasusu iznad) nesporno je postojanje intelektualnog i voluntarističkog elementa na strani optuženih u pogledu učestvovanja u aspektu realizacije zajedničkog plana, njihovog *nexusa* sa istim, kao i nastupanja projektovanih posljedica tim zajedničkim planom.

34. Isti su dijelili zločinačku namjeru da se u konačnici izvrši likvidacija oštećenih lica, povelili ih u sigurnu i neizbježnu smrt, kao što su i djecu Bavčiče zaključali i spriječili od eventualnog bijega i traženja pomoći, da bi ih potom lišili života. Sve okolnosti tog inkriminisanog dana su ukazivale da optuženima nije mogao ostati nepoznat krajnji ishod. Naime, sve se dešavalo dok su oštećena lica bila potpuno nezaštićena i u potpuno neravnopravnom položaju naspram naoružanih Jovanovića, koji indirektno im stavljajući na znanje da će biti pobijeni, odvođe na usamljeno mjesto – Omerovu njivu, a djecu zaključavaju u kuću, koji postupci sami po sebi imaju simboliku stradanja, što sve upućuje na logičan zaključak kakav će biti usud tih ljudi.

35. Imajući u vidu gore izloženo, nastojanja žalbi odbrana optuženih Milosava i Slavka Jovanovića da se preko navodnih nedostataka u činjeničnom opisu na strani istih, problem uzročne veze između radnje i posljedice redukuje na nedostajući opis pojedinačnih ponašanja saizvršilaca u presudi i subjektivnog odnosa prema djelu, pokazalo se bezuspješnim. Izreka prvostepene presude je na jasan i detaljan način iznijela inkriminirani događaj, te bez obzira na eventualno nespominjanje svake pojedinačne radnje optuženih, primarno Slavka Jovanovića, čija odbrana ukazuje na isto, ne dovodi do manjkavosti. Konkretno analizirajući prigovor odbrane optuženog Slavka Jovanovića, ovo Vijeće ukazuje da je isti doprinio u izvršenju predmetnog zločina, na način da je učestvovao u dolasku pred kuću Medoševića, njihovom istjerivanju i svim daljnjim radnjama, te u najmanjem bio prisutan na mjestu ubijanja na način opisan u izreci prvostepene presude što svakako predstavlja dijeljenje namjere o učinjenju krivičnog djela i zajedničko djelovanje u realizaciji.

Nema razloga o odlučnim činjenicama

(a) Žalbe branilaca optuženih Milosava i Marijana Jovanovića

36. Pošto oba branioca na isti način ukazuju na ovu povredu, već prelazeći u pogrešno činjenično stanje, ovo Vijeće će ukatko dati odgovor na ovakve prigovore s aspekta ovog žalbenog osnova, dok će se detaljnijom analizom baviti kroz dio presude koji će se odnositi na utvrđeno činjenično stanje.

37. Pri tom, Apelaciono vijeće je primjetilo da branilac optuženog Milosava Jovanovića ovu navodnu povredu podvodi pod osnov iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, ali je obzirom na činjenicu da isti odgovora osnovu iz tačke k) člana 297. stav 1. ZKP BiH, a da je radi ekonomičnosti izlaganja potrebno obrazložiti zajedno sa prigovorom branioca Marijana Jovanovića, iste objedinilo.

38. Naime, oba branioca polaze od stava da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, pri čemu još branilac optuženog Milosava Jovanovića podcrtava da su iskazi brojnih svjedoka odbrane odbijeni, bez da su dati adekvatni razlozi o njihovoj

nevjerodostojnosti u smislu odredbe člana 290. stav 7. ZKP BiH, te da se Sud potpuno otuđio od zahtjeva sadržanih u odredbi člana 281. stav 2. ZKP BiH i upustio u jednostranost, koju kao metod za utvrđivanje odlučnih činjenica zakonodavac izričito zabranjuje.

39. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

40. Zamjerke upućene prvostepenoj presudi u smislu kako ista ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama ukazuju se neosnovanim, paušalnim i neargumentovanim. *Prima facie* analiza pobijane presude, a kako se to zahtijeva prema standardima za preispitivanje presude sa osnova bitnih povreda, ne ukazuje na postojanje opisane bitne povrede. Pretresno vijeće je u cijelosti postupilo u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKP BiH, koji propisuje da sudeće vijeće ima za obavezu navesti *činjenice* na koje se oslanja. U tom smislu bitno je naglasiti da ovakav pristup ne znači da se presuda u izvođenju zaključaka o odlučnim činjenicama morala osvrnuti na svaki pojedinačni dokaz, te kako na koji način ga je dovela u vezi sa ostalima, kako se to žalbom pogrešno potencira, već da je pobrojala i sadržajno iznijela one dokaze koji su bili od pretežnog značaja u izvođenju zaključaka o odlučnim činjenicama. Dakle, sa aspekta formalne ispravnosti pobijane presude, Apelaciono vijeće izvodi zaključak da je pretresno vijeće iznijelo dovoljne i u svemu prihvatljive razloge za svoje stavove i činjenična utvrđenja osloncem na relevantne dokaze koji potkrijepljuju cjelinu stava koji je taj sud zauzeo, o čemu će detaljnije biti riječi u nastavku obrazloženja. Pri tome, nema osnova isticati prigovore ocjeni iskaza svjedoka, kako je to u žalbi pokušano, samo zato što ocjena tih iskaza i analiza sprovedena prilikom donošenja zaključka o istom ne odgovara jednoj od strana u postupku. Obzirom da bi svako detaljnije obrazlaganje ovog žalbenog osnova već uveliko prešlo u obrazloženje žalbenog osnova pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, Apelaciono vijeće se neće upuštati u daljnje razmatranje, već će svoje obrazloženje ovim povodom dati u nastavku presude.

**B. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH- POGREŠNO ILI NEPOTPUNO
UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE**

(a) Žalba branioca optuženog Milosava Jovanovića

41. Branilac optuženog Milosava Jovanovića osporava činjeničnu stranu pobijane presude, prije svega prigovarajući različitim aspektima iskaza svjedoka Mevludina Medoševića. U tom smislu, branilac se osvrće na paragraf 160. pobijane presude u kojem se prvostepeni sud očituje o uvjerljivosti iskaza ovog svjedoka i govori o činjenici da je čuo glas Jove Jovanovića, koji govori optuženima da ne diraju Medoševiće, te pri tom ističe da je nesporno utvrđeno da je Jovo Jovanović operisao grlo, da je mogao govoriti samo tiho, i da se mogao čuti na desetak metara. Nadalje, žalbom se ukazuje i na paragraf 164. pobijane presude, te ističe da iz navedenog paragrafa, kao i izjave svjedoka Mevludina Medoševića, proizilazi nekoliko odlučnih momenata, sudbonosnih po odbranu optuženih. Prema žalbenim navodima, kao prvo, ovaj svjedok je bio izričit da kada se sklonio iza stijene i bio udaljen 300 metara od Omerove njive sve do zore nije čuo niti jedan pucanj, pa ako sud tvrdi da je na toj udaljenosti mogao jasno čuti glas majke to može da objasni logično i prirodno konkekt dvije nesporne činjenice, i to da te noći nije bilo pucanja u njegove srodnike, kao i da su isti svo vrijeme bili živi. Dalje, prema tvrdnjama branioca svjedok Mevludin Medošević je na pitanje odbrane jasno rekao da nije vidio bilo kakav plamen od njegove kuće, niti njegov odsjaj na nebu, što opet govori da te noći nije bilo egzekucije ni paljevine. Također, žalba ističe i okolnost da je ovaj svjedok nakon što je svanulo i kiša počela padati, nastavio put rijekom, prošao pored Jovine kuće i Stevine kuće, krenuo prema Prvnju i došao u Bučkoviće, a sa koje pozicije je mogao vidjeti svoju kuću i druge gospodarske objekte i uočiti da su izgorijeli, a što nije uočio. Odbrana postavlja i pitanje zašto se svjedok Mevludin Medošević nije približio svojoj kući da vidi šta se desilo sa srodnicima, kao i zašto se nije obratio Jovi da ga pita za čeljad. U žalbi se nadalje zaključuje da je nesporno da iz iskaza Mevludina Medoševića proizilazi da nakon što se dao u bijeg, ne zna šta se dešavalo sa njegovom porodicom, te da od tog trenutka presuda priznaje da je sve odlučne činjenice utvrdila na osnovu posrednih dokaza – činjenica indicija.

42. Odbrana sumirajući svoje sumnje, postavlja nekoliko pitanja, i to kada se to desilo, ko je vidio, gdje se to desilo, od koga je Mevludin Medošević to saznao, kao i ko je

sve navodno pucao u porodicu Ahmeta Medoševića.

43. Osvrće se žalba i na iskaze svjedoka Čede Jovanovića i Ibrahima Popovića. U tom smislu, u suštini zaključuje da je iskazu Čede Jovanovića parcijalno pristupljeno, dok se u pogledu iskaza svjedoka Ibrahima Popovića navodi da se iz istog ne može zaključiti šta se dalje dešavalo sa porodicom Medošević. Žalba se posebno dotiče iskaza svjedoka Jovanović Mileta, ističući da se iskazom istog, datog na glavnom pretresu dana 11.03.2016. godine, gasi i zadnja indicija o optuženim Jovanovićima kao počiniocima djela, obzirom da je isti rekao da obrađuje imanje Medoševića i da nikada nije rekao Mevludinu, niti je pak čuo ko je počinio predmetno djelo, a pogotovo ne za optužene Jovanoviće.

44. Činjenično stanje je prema stavu odbrane sporno i zbog manjkavosti objektivnih dokaza. Pa tako se ističe da nije vršena DNK analiza nađene koštane mase, pa se ne može sa sigurnošću utvrditi kome pripadaju skeletni ostaci, kao i da je prilikom ekshumacije utvrđeno da su dva tijela nekompletna, zbog čega prema mišljenju odbrane postoji mogućnost drugačije dinamike deliktne situacije.

45. U konačnici odbrana insistira na vjerodostojnom alibiju optuženih, kao i okolnostima koje govore o dobrim odnosima sa komšijama – muslimanima.

(b) Žalba branioca optuženog Marijana Jovanovića

46. Upoređujući oslobađajući i osuđujući dio izreke pobijane presude, odbrana optuženog Marijana Jovanovića postavlja pitanje kako je moguće da su optuženi na isti dan, odnosno u bliskom vremenskom periodu, kod sebe u jednom momentu imali automatske puške, a u drugom poluautomatske.

47. Kao i u prethodno iznesenim žalbenim prigovorima odbrane Milosava Jovanovića, i odbrana ovog optuženog osporava iskaz Mevludina Medoševića, tvrdeći da isti nije mogao čuti niti plač majke, niti glas Jove Jovanovića.

48. Što se tiče ubistva djece Bavčića, u žalbi se navode okolnosti da u izgorenoj kući nije pronađena niti jedna kost, kao i da njihova smrt istinski nije utvrđena, odnosno da je ista

utvrđena samo administrativno, odnosno deklarativnim proglašenjem nestalih lica za umrle.

49. U dopuni žalbe, podnesenoj dana 01.02.2017. godine, branilac navodi da se analizom navodne radnje izvršenja ubistva Medošević Ahmeta, Kimete i Džehve, kao i djece Bavčića, može zaključiti da su svi ubijeni u istom danu, a da iz izvoda iz matične knjige umrlih stoji da je za Medoševiće kao datum smrti naveden 08.06.1992. godine, dok je za djecu Bavčiće naveden 11.06.1992. godine.

(c) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića

50. Žalba prije svega govori o navodno prenatraglašenom statusu optuženih u smislu pripadnosti Vojsci Republike Srpske, i to 3. Podrinjske lake pješadijske brigade pri vojnoj pošti (VP) 7212 Čajniče. Odbrana ističe da bi pojam o pripadnosti nekoj jedinici, koju tužilac u optužnici ističe, podrazumijevao akciju optuženih u okviru vojne jedinice, što u toku postupka nije ni dokazivano, te u tom smislu navodi da bi navedeno djelo, da su optuženi počinili kao pripadnici vojne jedinice, imalo sasvim druge konotacije i posljedice i na samu jedinicu i njihove pretpostavljene. Vodeći se ovakvim stavom, odbrana navodi i da postoji mogućnost da Mevludin Medošević nije znao za postojanje paravojnih formacija.

51. Žalba također, povezujući dvije tačke optužnice, bez obzira što je za jednu svakako i donesena oslobađajuća presuda, navodi da se tužilac morao opredijeliti jesu li optuženi u to vrijeme imali, odnosno bili naoružani automatskim ili poluautomatskim puškama.

52. U suštini, tvoreći tezu odbrane, žalba zaključuje da čak, i ako se događaj desio, da optuženi Slavko Jovanović u istom nije imao nikakvu ulogu, jer ni iz činjeničnog opisa ne proizilazi da je nekog tukao i maltretirao, te da se posljedica ne može vezati za istog.

Zaključak Apelacionog vijeća

53. Analizirajući žalbene prigovore iznesene u sve tri žalbe odbrana optuženih, Apelaciono vijeće zaključuje da istima nije poljuljano činjenično stanje koje je utvrdio prvostepeni sud detaljnom analizom svih dokaza.

54. Pa tako, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je našao

vjerodostojnim, prije svega iskaz svjedoka Mevludina Medoševića. Apelaciono vijeće, analizirajući pobijanu presudu, primjećuje da su odbrane i tokom prvostepenog postupka nastojale obezvrijediti iskaz ovog svjedoka sa prigovorima koji se i u žalbi ponavljaju. Tako na prvom mjestu dolazimo do sporne činjenice da li je svjedok Mevludin Medošević zaista mogao čuti glas Jove Jovanovića, a koja činjenica je potkrijepljujuća u izvođenju zaključka da se radi o optuženim Jovanovićima kao učinocima predmetnog djela. Naime, za ovo Vijeće, kao i za prvostepeni sud, nema sumnje u iskazu Mevludina Medoševića da je čuo Jovu Jovanovića. Nasuprot žalbenim navodima da je isto nemoguće, obzirom na poteškoće koje je isti imao prilikom govora, ovo Vijeće navodi da je upravo ta okolnost odlučujuća za donošenje takvog zaključka, obzirom da je indikativan i ubjedljiv navod da je svjedok Mevludin siguran da je to bio glas Jove Jovanovića, jer je on morao pritisnuti dugme na grlu da bi govorio, usljed operacije. Dakle, pored obrazloženja prvostepenog suda iznijetog u paragrafu 160. pobijane presude, za ovo Vijeće je upravo specifičnost u glasu Jove Jovanovića ključna u situaciji nespornog prepoznavanja i utemeljenosti ovog dijela iskaza Mevludina Medoševića. Odbrana, posebno optuženog Milosava Jovanovića u sklopu ovog prigovora osvrće se i na iskaz Čede Jovanovića, a kako je to isticano i tokom prvostepenog postupka, vežući činjenicu da od roditelja nije ništa čuo i činjenicu da se glas Jovinog oca nije mogao čuti, a sve s ciljem dikreditovanja toga dijela iskaza Mevludina Medoševića, a koji prigovor ovo Vijeće nalazi neutemeljenim. U tom smislu, Apelaciono vijeće nalazi da upravo odbrana, a ne pretresno vijeće, parcijalno prisutupa iskazu svjedoka Čede Jovanovića, koristeći dijelove iskaza koji u svojoj osnovi imaju očitu nakanu ka poboljšanju položaja optuženih, kako to i prvostepeni sud zaključuje u paragrafu 163. pobijane presude, u konačnici pokušavajući prekinuti krug dokaza koji vode ka konačnom zaključku o nespornoj krivici. Ovo Vijeće zaključuje da kada se dovede u vezu iskaz Čede Jovanovića, dat u istrazi, gdje navodi da su roditelji po upitu o Ahmetovoj čeljadi počeli plakati, sa činjenicom o bliskim odnosima njegovog oca Jove i nespornom činjenicom da je pokušao spriječiti svoje srodnike u njihovoj namjeri, kako to proizilazi iz iskaza Mevludina Medoševića, isto čini jedan dio kruga indicija koji će dovesti do pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, kako je to pretresno vijeće utvrdilo.

55. Kroz žalbene prigovore se provlači i pitanje da li je Mevludin Medošević mogao čuti plač majke, a u vezi kojeg pitanja ovo Vijeće zaključuje da se navedenoj okolnosti daje prevelik značaj u pokušaju tvorenja teze odbrane, pri čemu branilac optuženog Milosava Jovanovića neosnovano insistira na okolnosti da je svjedok morao čuti i pucanje, kada je već čuo plač majke. U takvim okolnostima, u kojim se našao Mevludin Medošević, situacija

se ne može na takav način idealizirati, da jedna činjenica automatski uključuje ili isključuje i drugu činjenicu. Trauma, strah, neizvjesnost doprinose različitim stanjima osobe koja se u takvoj situaciji našla, te je nerealno očekivati da isti daju detaljno obrazloženje svake minute dešavanja, pri čemu je mnogo izvjesnije da je čuo plač i vrisak majke, koji je još trajao tako realtivno dugo (10-15 minuta), nego bilo šta drugo, pa čak i pucanj.

56. Apelaciono vijeće primjećuje da se žalba odbrane optuženog Milosava Jovanovića posebno dotiče iskaza svjedoka Ibrahima Popovića, tvrdeći da se iz iskaza istog ne može utvrditi šta se dalje dešavalo sa porodicom Medošević, a previđajući činjenicu da presuda iskazu pomenutog svjedoka prilazi sa aspekta potkrijepljujućeg dokaza u odnosu na iskaz Mevludina Medoševića. Naime, obzirom da je svjedok Ibrahim Popović opisao fizičko i psihičko stanje Mevludina Medoševića upravo onakvo kakvo kao posljedica inkriminacija proizilazi iz činjeničnog opisa djela, to nesumnjivim ukazuje da je Mevludin Medošević u svom iskazu vjerodostojno prenio dešavanja.

57. Ovo Vijeće nalazi neutemeljenim i dijelove žalbenih prigovora kojima se pokušava poljuljati utvrđeno činjenično stanje, a koji se odnose na iskaz Jovanović Mileta, kao i pitanje mogućnosti postupanja paravojnih jedinica. Apelaciono vijeće ove prigovore sumira, obzirom da se izvjesno odnose na identifikaciju optuženih kao počinioca djela. Međutim, ista je za ovo Vijeće nesporna. Iz iskaza svjedoka Mevludina Medoševića, koji je pravilno uzet kao vjerodostojan, ni u jednom dijelu ne proizilazi sumnja u to da li su učesnici inkriminisanog događaja optuženi Jovanovići. Isti ih odmah identifikuje, pri tom i svjedok Ibrahim popović potvrđuje da mu je Mevludin Medošević odmah rekao: „*ubili me komšije, ubili me ti Jovanovići*“ (paragraf 170. pobijane presude). U konačnici, ovakav zaključak je nesumnjiv obzirom da su Jovanovići bili komšije Medoševića, te da je skoro pa nemoguće da Mevludin Medošević iste zamijeni sa njemu nepoznatim pripadnicima paravojnih jedinica, jer uopće nema nesigurnosti u prepoznavanju optuženih.

58. U žalbama odbrana optuženih Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića problematizira se i pitanje naoružanja koje su imali optuženi Jovanovići, i to upoređivanjem činjeničnog opisa osuđujućeg i oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude. Ovakav pristup Apelaciono vijeće nalazi potpuno neutemeljenim. Prije svega, ovo Vijeće ukazuje da pitanje vrste naoružanja nije odlučujuća činjenica, pogotovo sa aspekta uporedbe ovakva dva dijela presude. Pretresno vijeće nije našlo dokazanim inkriminisano postupanje prema Popović Ajši, tako da se taj dio presude apsolutno ni u kom segmentu ne može vezati niti koristiti na osuđujući dio presude. Da bi mogli raspravljati o pitanju

koje žalbe problematiziraju, trebalo je da obe tačke optužnice egzistiraju kao osuđujuće, kao i da se preklapaju datumi i vrijeme izvršenja, iako ni tada ne bi mogla biti isključena činjenica korištenja različitog naoružanja.

59. Pobjana presuda se osporava i sa aspekta navodnih manjakvosti u objektivnim dokazima, pa tako branilac optuženog Milosava Jovanovića ističe pitanje neizvršene DNK analize nađene koštane mase, kao i nekompletnosti dva tijela, dok branilac optuženog Slavka Jovanovića problematizira činjenica da tijela djece Bavčića nikada i nisu pronađena, pri čemu Apelaciono vijeće i ovakve prigovore nalazi neosnovanim, cijeneći da isti nisu doveli u sumnju činjenično stanje utvrđeno prvostepenom presudom. Naime, pobjana presuda daje dovoljno obrazloženja u vezi same ekshumacije i identifikacije posmrtnih ostataka, kao i odgovora u vezi sa tijelima djece Bavčića. Iako nije rađena DNK analiza, kod ovog Vijeća ne postoji nikakva sumnja u pogledu identifikacije Medošević Ahmeta, Kimete i Džehve, obzirom na metode koje je vještak naveo da su primjenjene – klasične metode kao što su pokazivanje svjedocima, prezentiranjem nalaza koji su navedeni prije, a to su odjeća, ustanovljena visina, pretpostavljena životna starost i polna pripadnosti, pri čemu je nađen i pejsmeker, a dok vještak je Vedo Tuco iznoseći svoj nalaz i mišljenje u vezi povreda koje su dovele do smrti između ostalog navodi da je do smrti u pogledu posmrtnih ostataka označenih pod brojem 389, za koje je utvrđeno da pripadaj Ahmetu Medoševiću, došlo zbog traume grudnog koša, a što sve odgovara navodima Mevludina Medoševića da su njegovog oca udarali, na što ih je upozoravao da ne čine, obzirom da ima ugrađen implantat u vidu pejsmekera. Također, bezuspješan je pokušaj odbrane da prikaže manjkavost u objektivnim dokazima kroz činjenicu nekompletnosti tijela, obzirom da isto može biti razlog mnogih drugih okolnosti (protek vremena, nasrtaj životinja itd.), a ne da su tijela prebacivana.

60. Kada je riječ o samom dijelu inkriminisanog postupanja prema djeci Bavčić Mevlidi i Murisu, a u vezi čega se posebno osvrće žalba branioca optuženog Marijana Jovanovića, ističući da nisu pronađena tijela djece, kao i da je njihova smrt deklarativna, Apelaciono vijeće zaključuje da je nesporna smrt djece Bavčića upravo onako kako je to navedeno u činjeničnom opisu. Ako se uzme u obzir da su svi navodi Mevludina Medoševića potvrđeni, odnosno da sve ono što je vidio kada se dovede u vezu sa informacijama koje je dobio od drugih osoba, potvrđuje stanje pronađeno na samom lokalitetu (roditelji i sestra zakopani na Omerovoj njivi), onda nema razloga da se ne pokloni vjera i dijelu koji govori da su se optuženi Medoševići vratili do kuće u koju su

djecu ranije zaključali, te ih lišili života, a nakon toga kuću i objekte oko kuće zapalili, a čemu u prilog naročito ide i izjava – nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke koji govori o objektivnoj mogućnosti da tijela uslijed djelovanja otvorenog plamena u cijelosti izgore. Apelaciono vijeće je kod ovog imalo u vidu stanovište po kojem „kombinacija tih okolnosti obično i postoji samo zato što je doista i postojala ta konkretna činjenica“³, pa stoga zaključuje da u svjetlu istaknutih žalbenih prigovora nije moglo doći do utvrđenja da postoji još neki također razumno moguć zaključak na osnovu istih dokaza osim onog do kojeg je došlo prvostepeno vijeće, a kojim bi se podrazumijevalo da se inkriminirani događaj nije desio, ili da se desio na drugačiji način.

61. Uzimajući u obzir i dopunu žalbe koju je podnio branilac optuženog Marijana Jovanovića, Apelaciono vijeće je analiziralo i prigovore koji se odnose na različite datume smrti unesene u matičnu knjigu umrlih u pogledu žrtava, te u tom smislu ukazuje da datumi smrti iz ovakvih izvoda ne predstavljaju dokaz o tačnom danu inkriminiranog događaja. Naime, obzirom da specifične okolnosti u kojim se djelo desilo, ratno stanje koje je prethodilo i nastavilo i poslije samog događaja, smrt žrtava je kroz same knjige evidentirana godinama poslije, a datumi su upisivani po navodima porodica, gdje je u većini slučajeva naveden dan za koji je porodica mislila da je relevantan, bez da isto ima uporište u datumu konkretnog događaja. U konkretnom slučaju je navedeno naročito irelevantno, obzirom da ni presudom nije utvrđen tačan datum, već je data okvirna vremenska odrednica – polovinom juna mjeseca 1992. godine, što može biti i 08.06.1992. godine i 11.06.1992. godine, pri čemu ista činjenica svakako ne dovodi u pitanje činjenično stanje na način kako se to žalbom potencira i bezpredmetno daje prevelik značaj.

62. Na kraju, ovo Vijeće nalazi neutemeljenim i žalbene navode koji ukazuju na eventualni alibi optuženih, cijeneći da je prvostepeni sud o istom dao pravilna utvrđenja, ispravno primjećujući nelogičnosti u konstrukciji istog te zaključujući slijedeće:

“Vijeće posebno ukazuje na činjenicu da sami optuženi, koju su prema vlastitim tvrdnjama, u vrijeme kada je zapaljena kuća Medošević Ahmeta i kada se po njihovim tvrdnjama – pretpostavkama i desio kritični događaj, tj. ubistvo članova porodice Medošević, te Bavčić Murisa i Bavčić Mevlide, vide sa kote Medena glavica, a plamen koji dolazi iz pravca Medoševića – noć je, a da pri tome oni sami ništa ne preduzimaju da bi saznali šta to u Medoševićima gori. Ova činjenica posebno dobija na težini ako se uzme u obzir da se iz reona Medene glavice Medoševići mogu vidjeti (eventualno su zaklonjeni šumom – rastinjem), ali se odsjaj plamena u svakom slučaju mogao vidjeti. Gledajući sa ove pozicije

³ MKTJ, drugostepena presuda u predmetu *Delalić*, par. 458.

(Medena glavica) prema kući Medošević Ahmeta, kuće svih optuženih nalaze se na pravcu pogleda. Noću se sigurno nije moglo zaključiti da li to gori kuća Medošević Ahmeta ili kuće samih optuženih, pa je nelogično da optuženi tom prilikom i kod postojanja sumnje – mogućnosti da bi i njihove kuće mogle gorjeti u tom trenutku, ništa ne preduzimaju da putem veze sa komandom, koja je nesumnjivo postojala, provjere šta to gori u Medoševićima.” (paragraf 197. pobijane presude)

63. S druge strane, u pogledu upita odbrana optuženih zašto Mevludin Medošević ujutro, nakon predmetnog događaja nije otišao da vidi šta se desilo sa njegovom porodicom, odnosno zašto o istom nije upitao Jovu Jovanovića, ovo Vijeće nalazi da je sasvim očekivano da se Mevludin Medošević nakon na takav način preživljene noći prvom prilikom udalji što dalje od inkriminisanog mjesta događaja, a ne da se vraća na mjesto događaja ili pak do kuće gdje su mogli biti i optuženi Jovanovići, koji su za njim čak organizovali i potragu.

64. Slijedom svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da je pretresno vijeće ispitalo sve provedene dokaze, dalo njihovu potpunu ocjenu, kako svakog dokaza pojedinačno, tako i u cijelini i njihovoj međusobnoj povezanosti, suprotstavljajući dokaze odbrane i optužbe, te na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja, donijelo odluku po pitanju činjenica na koju se isti odnose. S tim u vezi, bitno je naglasiti da prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan Apelaciono vijeće uvijek ima na umu da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, obzirom da je izvođenje i ocjena dokaza izvedenih na glavnom pretresu prvenstveno zadatak tog vijeća. Stoga Apelaciono vijeće treba iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, rukovodeći se pri tome standardom razumnog presuditelja.

65. Cijeneći sve navedeno, činjenično stanje je ovom dijelu pobijane presude pravilno i potpuno utvrđeno, zbog čega je žalbe odbrana optuženih Milosava Jovanovića, Marijana Jovanovića i Slavka Jovanovića, valjalo odbiti kao neosnovanu, a pobijanu presudu u ovom dijelu potvrditi.

C. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 298. ZKP BiH- POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA

66. Apelaciono vijeće primjećuje da branilac optuženog Marijana Jovanovića ovu povredu osporava iz istih razloga o kojima je već dato adekvatno obrazloženje u dijelu bitnih povreda (paragrafi 18. i 19. ove presude), dok žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića ovu povredu samo navodi u uvodnom dijelu žalbe, pri čemu istu ne obrazlaže slijedom čega se ne može ni preispitati.

D. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 300. ZKP BiH- ODLUKA O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI

(a) Žalba Tužilaštva BiH

67. Tužilaštvo smatra da su olakšavajuće okolnosti precijenjene u odnosu na kritični događaj, dok su otežavajuće okolnosti, imajući u vidu visinu izrečene sankcije podcijenjene, zbog čega predlaže da Sud svim optuženim izrekne kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju.

(b) Žalbe branilaca optuženih Milosava Jovanovića i Marijana Jovanovića

68. Apelaciono vijeće primjećuje da se žalbom branioca optuženog Marijana Jovanovića pobijana presuda ne osporava u dijelu odluke o kazni, ali isto će biti preispitano shodno institutu ustanovljenom članom 308. ZKP BiH⁴.

⁴ Žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede krivičnog zakona podnesena u korist optuženog sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i o oduzimanju imovinske koristi (član 300.).

69. S druge strane, žalba branioca optuženog Milosava Jovanovića dio odluke o kazne osporava kroz samo obrazloženje, ali sa drugog aspekta i bez preciziranja ovog žalbenog osnova, međutim slijedeći prethodno izneseni princip, i u ovom slučaju će biti preispitana.

(c) Žalba branioca optuženog Slavka Jovanovića

70. Branilac optuženog Slavka Jovanovića u žalbi ističe da su kazne zatvora od po 11 godina previsoke, imajući u vidu niz olakšavajućih okolnosti koje se stiču na strani optuženih. U tom smislu, navodi se veliki vremenski period od učinjenja krivičnog djela, ponašanje i odnos optuženih prije krivičnog djela u odnosu na komšije nesrpske nacionalnosti, a posebno nakon krivičnog djela što je potvrdio i svojim svjedočenjem Smail Pirija.

Zaključak Apelacionog vijeća

71. Apelaciono vijeće sve prethodno navedene prigovore, koji bi imali za cilj bilo kakvu promjenu u visini izrečenih kazni zatvora, smatra neosnovanim.

72. Naime, analizirajući zaključke prvostepenog suda iznijete u pobijanoj presudi u dijelu odluke o kazni, ovo Vijeće nalazi da su isti pravilni te utemeljeni u svim relevantnim okolnostima koje su od utjecaja pri odmjeravanju kazne. Pa tako, Apelaciono vijeće primjećuje da je prvostepeni sud, individualizirajući okolnosti na strani svakog optuženog ponaosob, prije svega cijenio da su optuženi krivično djelo počinili kao saizvršioc, pri čemu je od olakšavajućih okolnosti i pored činjenice da su to normalni standardi, cijenio primjereno vladanje i poštivanje odluka suda. Međutim, ono što je i za ovo Vijeće naročito indikativno, a što je i pobijanom presudom naglašeno, to je otežavajuća okolnost izražena kroz težinu zaštićenog dobra, odnosno činjenicu da su žrtve inkriminisanog postupanja optuženih Jovanovića bile osobe koje iste ni na koji način nisu ugrožavale, niti pružale otpor, obzirom da se radi o dvije starije osobe, jednoj djevojci i dvoje djece. S obzirom na navedeno, i ovo Vijeće je stava da se kaznama zatvora od po 11 godina prema optuženima jedino može ostvariti svrha kažnjavanja u svim svojim aspektima, kako specijalnoj, tako i generalnoj prevenciji.

II. OSLOBAĐAJUĆI DIO PRESUDE

A. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH- POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

(a) Žalba Tužilaštva BiH

73. U suštini, tužilaštvo smatra da prvostepeni sud pobijanom presudom nije pravilno utvrdio činjenično stanje u pogledu ubistva Popović Aiše. U tom smislu, žalbom se ponovo analiziraju iskazi svjedoka Makota Nurije i svjedoka pod mjerama zaštite J1, kao i Ibrahima Popovića, te se zaključuje da je trebalo izvesti sasvim drugačiji zaključak. Također, žalbom se naglašava da ni Makota Nurija, ni Pljevaljić Petar nemaju niti jedan razlog da lažno terete optužene Jovanoviće, obzirom da je sam Makota Nurija potvrdio dobre komšijske odnose sa svim optuženima, dok je Pljevaljić Petar sa istima bio vezan kumstvom.

74. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

75. Ovo Vijeće, kao i prvostepeno, nalazi da tužilaštvo nije van razumne sumnje dokazalo da su optuženi lišili života Popović Aišu, da bi potom zapalili kako kuću u kojoj se ista nalazila, kao i njenu staru kuću i štalu, te na kraju i štalu komšije Popović Vehida.

76. Naime, razmatrajući prigovor tužilaštva koji se tiče ove tačke optužnice, odnosno oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude, ovo Vijeće je našlo da tužilaštvo nije pružilo nikakve nove činjenice, kao ni dokaze koji bi potkrijepili iste, a koji bi doveli do drugačijeg utvrđenja od onog kojeg je utvrdio prvostepeni sud.

77. I za ovo Vijeće je nesporan identitet Popović Aiše, i to pored manjakovsti u samom postupku ekshumacije, na koje je ukazao prvostepeni sud u paragrafu 243. pobijane presude, ali se samo učešće optuženih Steve, Milosava, Marijana i Slavka Jovanovića koje bi u konačnici tvorilo odgovornost istih za inkriminirani događaj, nije moglo utvrditi na osnovu postojećih dokaza koje je tužilaštvo ponudilo. Apelaciono vijeće cijeni da svjedok Makota Nurija, kao ni Petar Pljevaljić koji je svoja saznanja i prenio Makota Nuriji, nemaju razloga na neosnovano terete optužene Jovanoviće, ali konfiguracija postojećih dokaza koju faktički čine izjava Makota Nurije, J1 i Popović Ibrahima, a koji svjedoci

isključivo prenose opažanje drugog lica koje nikada nije dalo zvaničnu izjavu u bilo kojoj formi – Petar Pljevaljić, ne čine dovoljno potkrijepljenu činjeničnu podlogu da bi se van razumne sumnje zasnovala odgovornost optuženih. Pri tome, kako je to prvostepni sud ispravno primjetio i naglasio, iskaz svjedoka J1 je nedosljedan, obzirom da optužene Jovanoviće identifikuje tek na glavnom pretresu, nakon razgovora sa Makota Nurijom, dok iste nije spominjao u izjavi datoj u istrazi, zbog čega je još više upitna dokazna vrijednost ovog iskaza koji je svakako u kategoriji „*hearsay*“ dokaza, o čijoj dokaznoj vrijednosti je pretresno vijeće pružilo posebno obrazloženje i stavove sudske prakse u pragrafima 247-252 pobijane presude.

78. Dakle, u ovakvoj situaciji gdje jedini svjedok koji je imao neposredna opažanja o predmetnom događaju, Petar Pljevaljić, nije dao nikakvu zvaničnu izjavu o istom, koja bi se bar mogla temeljem izuzetka od neposrednog izvođenja dokaza iz razloga smrti svjedoka pročitati na glavnom pretresu, ovo Vijeće dijeli stav prvostepenog suda da se odgovornost optuženih Jovanovića nije mogla utvrditi.

79. Cijeneći sve navedeno, činjenično stanje je i ovom dijelu pobijane presude pravilno i potpuno utvrđeno, zbog čega je žalbu tužilaštva valjalo odbiti kao neosnovanu, a pobijanu presudu potvrditi i u ovom dijelu.

80. Na kraju, ovo Vijeće ima potrebu primjetiti da je prvostepeni sud donio odluku da oštećene „sa eventualnim imovinskopравnim zahtjevom uputi na parnični postupak“ u oba dijela pobijane presude, pozivajući se na odredbe člana 198. ZKP BiH. Kako apelacioni sud presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda (član 306. ZKP BiH), a imajući u vidu da navedeni dio ožalbene presude nije bio predmetom žalbe, to se Apelaciono vijeće nije ni upuštalo u odlučivanje o osnovanosti ovakvog stava prvostepenog vijeća. No, Vijeće nalazi da se odluka o imovinskopравnom zahtjevu, pa i upućivanje oštećenih na parnični postupak, kao jedan od načina presuđenja, može donijeti samo u slučaju da je imovinskopравni zahtjev postavljen. Ukoliko zahtjev nije postavljen, sud ne donosi odluku u smislu odredbe člana 198. ZKP BiH. Upitnost odluke prvostepenog vijeća posebno je potcrtana okolnošću da i prvostepeni sud posredno dovodi u sumnju postojanje takvog zahtjeva određujući ga atributom „eventualni“. Odredba člana 198. ZKP BiH je i naslovljena kao „odlučivanje o imovinskopравnom zahtjevu“. Prvenstveno jezičkim, a potom i logičkim i ciljnim tumačenjem naslova ove odredbe, pa i početnog njenog dijela

koji propisuje da „ o imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud“, dolazi se do zaključka da će sud odluku o imovinskopravnom zahtjevu donijeti samo u slučaju njegovog postojanja.

81. U skladu sa navedenim, a na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Ena Granić Čizmo

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

dr Dragomir Vukoje

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.